

Modellvärnner

Maj
2024
Nr 74

Innehåll

Kalender!	2
Maj månad	5
Kristi Himmelsfärd	5
Pingsten	8
Danmark	8
LÄNKAR - FAVORITER	13

Kalender!

F1 – Friflyg

29 juni Swedish Cup Öland
30 juni Alvaret Cup Öland
9-12 juli Taulov sommaläger Hjerl Hede DK
22-22 juli EM Soltana Rumäninen
30 aug 1 sep Eiffelpokal Zülpich Tyskland
7 sept Danmarks mästerskap Skjern Enge DK
8 sept Danish Cup Skjern Enge DK
14-15 sep E Knudsen memorial Skjern enge DK
19 okt Jyllandsslaget Kongenshus Hede DK

F2 – Linflyg

1 juni Snobben Cup 1 Nymölla
8 juni Oldtimerträff Kungsbacka
15 juni Sommerstevne Hvam Norge
15 juni FM1 Nummela Finland
22-23 juni WC Jura Schweiz
27-30 juni WC*2 Wierzawice Polen
6-7 juli Träningsläger stunt Kungsbacka
6-7 juli WC Barcelona Spanien
11-14 juli WC*2 Landres frankrike
13 juli FM2 Kuopio Finland
3 aug Snobben Cup 2 Nymölla
24-25 aug SM Västerås
27 aug NM Hvam Norge
4-10 aug NATS USA
11-17 aug VM Muncie IL USA
17 aug FM3 Nummela Finland
7 sept Västkusträffen Kungsbacka
7-8 sept WC Lugo Italien
15 sept Västerår Open
21 sept Snobben Cup 3 Västervik
28-29 sept Vbg-pokalen Vänersborg
5-6 okt International Ringmaster [Fly-A-Thon](#)

xx=Första helgen i okt med 2a som reservhelg
5-5 okt WC Valladolid Spanien
15-17 nov Eurocombat Gran canaria Spanien

F3A – RC

F3 Segel

22 sep Sloping Denmark Hanstholm

F3C F3N Helikopter*

F3D F3R F3T F5D - Pylon

AirCombat

<http://www.aircombat.se/index.html>

15-16 juni Örebro
13 juli Hallstahammar
3-4 aug Skellefteå
17-18 aug Malmö
7 sept Linköping
21-22 sept SM Vara

IMAC <http://www.mini-iac.se/>

1-2 juni Jönköping
15-16 juni Ripa
10-11 aug Brännebrona
22-25 aug Elverum Norge
14-15 sept Älmhult

FPV Combat

<https://www.mmfk.se/>

Oldtimer

21 sept Hösttävlingen Trollhättan

F4 – SKALA

<https://f4sweden.org/>

8 juni Gripen Pop-skala
29-30 juni F4C/H Gripen
13 juli Ripa popskala
27-28 juli Helsingborg träff PREL
10-11 aug POP-skala Uddevalla/Trollh
10-17 aug F4C/H WM Rumäninen
24-25 aug F4C/H Hökaklubben

F9- <https://www.dronecup.se/nyheter/>

OBS

Kolla alltid med respektive arrangör i anslutning till datumet i fråga.

TRÄFFAR

20-23 juni Midsommarmeeding Ripa
21-23 juni Midsommarmeeding Dragsängarna
22 juni Vinger over Viborg (skala)
15-21 juli Ripaveckan
24 Aug Försvarets flygdag Ronneby

Modellvänner finns på www.modellvanner.se.

Alla är välkomna att skicka material till
modell@pgdata.se
Har du någon idé om reportage så ring gärna
om du inte vill skriva.

Patrik Gertsson
Ålvägen 10
29672 Yngsjö

0709 763384

Tack alla som hjälper till!!

/ Patrik Gertsson

14 Synare | Intensivvårdsambulans i 1:87
Närmare titt på svensk blåljusnyhet från Herpa.

20 Boktips | Ny bok om landskapande
Göran Tholin om Jan Gissbergs nya bok.

22 Projekt | Att skapa en bok
"Bakom kulisserna" på Hobbypress Förlag.

24 Synare | BF4-vagnar från HNoll
Närmare titt på nya passagerarvagnar i skala 1:87.

28 Butik | Eurohobby i ny regi
Vi träffar Johnny som tagit över välkänd butik.

29 Utställning | Sörmland i Kungsör
Nya miljöer invigda av landshövdingen.

30 Modelljärnväg | Modelbane Europa
Besök på stor modelljärnvägsutställning i danska Hadsten.

50 Elektronik | På delvis äldre sätt
Anders Ström möter Göran Ternell kring styrning av en äldre modelljärnväg.

56 Moduler | Bygga med Pikartmodells
Torbjörn Onegård om att bygga modulbyggsatser.

24

64 Modellprojekt | Racingvagnen Volvo S40
Anders Ericson bygger modell i skala 1:24 från NuNu.

68 Modellprojekt | Krupp Titan
Mats Stråhle skapar en unik racetransport genom att kombinera byggsatser.

68

www.alltomhobby.se

78 Evenemang | Flygning på hal is
Vi besöker populär vinterflygträff utanför Västerås.

82 Evenemang | Hobbyfest på Aerosem
Reportage från populär evenemang på museet i Göteborg.

86 Racing | Riksmästerskap på ny arena
Vi besöker mästerskapet för elektrisk banracing i Kungälv.

90 3D-Skrivare | Del 2 - Resinprint
Martin Peterson fördjupar sig i denna artikel när han tittar närmare på förutsättningarna för att skriva ut med resin.

ALLT OM HOBBY 2/2024 5

Det är generellt dåligt med artiklar om modellflyg i Sverige. Våra grannländer verkar ha betydligt mer att skriva om!

Finns det något sätt att få lite fart på PR om modellflyg, eller tycker alla att "det är bra som det är"?

Förbunden borde utse några jämnt fördelade över landet att förse Allt Om Hobby och Modellvänner md material regelbundet.

Det behöver inte vara färdiga artiklar. Tips och länkar till artiklar på sociala medier med tillåtelse att kopiera samt om möjligt fina bilder kan vara ett sätt att förenkla. Man ser ibland att Danska Modellflyvenyt hänvisar till material de har hitta på Facebook. Bäst är så klart om det är färskt material direkt till oss som skriver.

Både Allt Om Hobby och Modellvänner har kalendrar för träffar och annat. Om ni har en "epost-cirkulation" i er grupp så kopiera in våra epostadresser i sändlistan.

PÅ HAL IS | EVENEMANG

FLYG PÅ VINTERN?

Att gå ut i snö och kyla för att flyga med den radiostyrda modellen känns kanske lite halt lockande men faktum är att vinterflyg kan erbjuda både fantastiska naturupplevelser, trevligt umgänge och fin flyging som mer är till förberedd.

Start och landning
Snö kan vara ett fördäktigt underlag om den inte är jämnt packad och utan hållpunkter. Både plats och halka kan bli källare för skador vid låga temperaturer och en hård landning kan var fördärande oavsett. En plögg is som vid Mangajön är ett mycket bra underlag för startar och landningar.

Batterier
Oavsett batterityp så påverkas de negativt av kyla. De kemiska processerna i batteriet kommer på långsammare och de blir mindre effektiva. Känna med en förlust på 20% eller mer med kalla batterier.

Snö och fukt
Under vinterflygning är det en stor risk att snö tränger in i modellen, speciellt vid start och landning. Snö och fukt kan skada modellens elektronik. Se med en trasa och turka bort den snö du hittar efter varje flygning.

Gräsväder och snöbind
Tänk på att det kan vara svårt att se en grä eller vitt modell en muller vintertid. Välj förstärkta delar till flyga med modeller med starka färger. Positionsljus av lysdioder kan vara en bra hjälp för att hålla reda på modellen i luften.

Flygaren
Den allra viktigaste faktorn vid all flygning är som bekant piloten. På vintern behöver du tänka lite extra på hur du är klädd. Isler och efter flygning är du säkert sötta och håller värmen men under flygningen är det kanske bara dina fingrar och näsa som vär sig. Kän dig med flera lager och alternera kläddelar efter behov. Det finns speciala sänderhandskar och sändermuffar i handeln som kan vara ett hjälpmedel för att hålla flyga om händerna. Se också till att ha med något varmt att dricka. Blixt gärna med ena flygare och lånd en brasa för korvgrillning!

hall i landet har klubbar och modellflygare tyvärr hamnat i konflikt med sina grannar, men enligt Anders har evenemanget i alla år varit uppskattat i Munga. En granne har i flera år hjälpt Anders att plögg isen med sin fyrhjuling och i år var det ännu en granne från byn som engagerade sig i detta. Anders konstaterar att de båda är guld värda! Bland lokalfolkningen kallas träffen numera för Flygdagen och många kommer ner till sjön för att se modellerna i luften. En evenemangsgrupp i byn har i flera år varit engagerad i att grilla korv och hamburgare till både flygare och publik. Men sjukdom i gruppen gjorde att det i år blev självbetjäning vid grillen.

SAMMANFATTNINGSVIS
Att ge sig ut och flyga trots att marken är täckt av snö passar kanske inte alla modellflygare men något som man flyger eller inte. Om väder tillåter räknar Anders med att evenemanget upprepas även nästa år. Följ Anders Ramström på Facebook för mer information om kommande träff i början av 2025.

4

81

Maj månad

har många modellflygtillfällen. Kvällarna blir längre och vädret oftast bra.

Kristi Himmelsfärd

är en helg då många klubbar satsar på träffar. Ripa som ligger intill mig fyllde nästan campingen med besökare som i flera fall gjorde årets första flyg eller premiär för en ny modell. Det var fint väder föutom lördagsförmiddagen som var dimmig och kall. Söndagen var resdag hemåt för många och på förmiddagen skulle det flygas så att de ibland stod 4-5 plan i väntan på att få komma ut och lyfta.

Pingsten

Är det inte många som vet varför vi firar, men det är en högtid som många gifter sig på. Eller som någon förklarade ” det var då den helige anden gjorde Maria på smällen”.

Danmark

Första gången jag var och kollade på modellflyg i Danmark var när det var Pinsesævn (pingsttävling) i Ålborg hos Aviatörerna på Hesteskoen.

Det var egentligen tre världscup linflygtävlingar ”Dreiländerpokalen” som började med tävling i Tyskland med kommande helg i Karlskoga i Sverige med avslutning pingsthelgen i Ålborg Danmark.

Man kunde kolla på i princip alla linflygklasser – och lite mer.

F2A – Speed med hastigheter runt 300 km/h

F2B – Stunt konstflyg med avancerade manövrer som man knappt tror är möjliga.

F2C – Team-racing med tre som flyger samtidigt och där det ingår ett par ”pitstop” md omtankning. Ett ”pitstop” går så snabbt att man knappt kan tro att mekaniken hinner ta planet, tanka och samtidigt starta motorn igen – på ca en sekund (i bästa fall)!

F2D – Combat där det är två i ringen som med sitt plans propeller ska klippa motståndarens serpentin så många gånger som möjligt. Det går i ca 160 km/h med så snäva manövrer att man knappt hinner fatta. Bara en skarp smäll och kanske en bit serpentin i luften vittar om en träff. Serpentina sitter på en lina så att man inte behöver komma allt för nära motståndaren. Även linan kan klippas i bitar och om man råkar klippa första klippet riktigt nära motståndarens plan så är det kört att försöka flera gånger. Om båda planen har fått sina serpentiner klippta helt med samma mängd klipp så är det bara flygtiden i luften som avgör vem som vinner.

Sen är det flera klasser som inte är FAI.

Weatherman är en klass med en modell konstruerad på 1940-talet. Original är en Mills dieselmotor på 1,3 cc. Nu kan man flyga med i princip vilken förbränningsmotor som helst upp till 10cc. Alla motorstorlekar har olika klasser som tävlar mot varandra. Varje motorklass har sin egen maxhastighet som sätts till 100% och man tävlar då med i princip samma förutsättningar oberoende av motorstorlek.

Minispeed är en klass för mindre plan – men det gäller att flyga så fort som möjligt.

GoodYear är en form av teamracing med modeller som i profil kan ha en förebild från ett verkligt plan.

Första dagens tävling avslutas ofta med en gemensam ”Bankett” med grillning och tillbehör.

I år var det inte någon tävling i Tyskland då samhället på senare år kommit allt för nära de högljudda små planen. Karlskoga har fortfarande sin tävling. I Danmark flyttades tävlingen från Ålborg till Herning för ett par år sedan. I Herning finns i princip allt sportflyg samlat på samma ställe, fallskärmshoppning, segelflyg, ultralätt, modellflyg med mera.

Samtidigt med linflygtävlingen i Herning så var det världscuptävlingar även i friflyg några kilometer norröver på en hed – Kongens Hus Hede Mindeplats mot Viborg. Det är Jutland Heath Cup på lördagen och Norwegian Cup på söndagen. För några år sedan var det en långhelg med friflygtävlingar i Rinkaby Skåne då man flög Swedish Cup, Danish Cup och Norwegian Cup under 4 dagar. Militärerna som äger fältet fick plötsligt andra behov så både friflygarna och scouterna fick flytta på sig. Ett alternativ blev Alvaret på Öland där det fortfarande flygs Swedish Cup, medan Danska och Norska Cuperna brukar gå på Kongens Hede i Mittjylland. Norge verkar inte ha några bra områden för sommartävlingar med friflyg där det i princip krävs ett par kilometer för planen att flyga fritt med vinden. Däremot så går det fint att flyga på sjöisarna på vintern.

Lite om det danska sättet att räkna som nog inte ens alla danskar förstår 😊

Från ett till tjugo går det relativt bra förutom att man inte har sje-ljud. Sju blir syv och tjugo blir tyve. Därefter så vänder man på siffrorna så att tjugosju blir syv og tyve. Tiotalen är en helt annan historia där danskarna plötsligt börjar med tjog, alltså tjugotal. Ett tjog är en snes. 60 blir tre snes = tress, 80 blir fire snes = firs. De udda tiotalen löser man med att ta bort ett halvt snes, 90 blir alltså fem snes minus ett halvt som uttalas halfems, 75 blir ”fem og en halfirs”. Det gäller nog att lära sig allting utantill om man ska hänga med när det går snabbt.

LÄNKAR - FAVORITER

Saknar du länkar ?

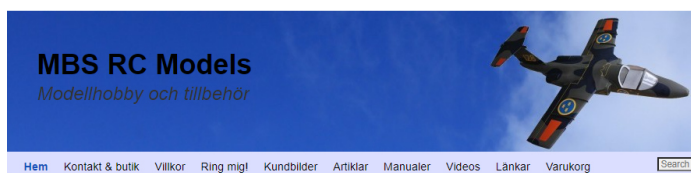
Hör av dig så lägger vi upp länkar och beskrivningar på firmor som har material för modellflygare.

Vi designar och producerar modellflygplan i Sverige.

Samt importerar utvalda modeller, för dig som vill bygga i balsa.

www.rc-shoppen.se är en relativt ny firma i Ödeshög med både byggsatser och byggmaterial. Traditionella modeller och riktigt moderna.

Mbs-rcmodels.se från Herrljunga har funnits i flera år. De har nog tagit över mycket från gamla hobbyträ när det gäller leverans av bra kvalitet på balsa och tillbehör.

MBS egna byggsatser till bland annat SK60, J35 Draken, J37 Viggen och "Tummelisa" är det många som gillar.

Självklart i princip allt man kan behöva för hobbyn.

<https://www.mjd.se/>

Mats Johansson bor i Stockholm. Han arbetar som utbildningskonsult åt fordonsindustrin och driver MJD Models som hobbyverksamhet. Modellbyggare, illustratör, segel- och privatflygare sedan 1980-talet, segelflyglärare 1990. Mats har renoverat en Piper L-4 Cub och byggt modellen av DC-3:an 79001 på Flygvapenmuseum. Drömmer om att flyga tvåsitsig Spitfire över Dovers klippor.

3F HOBBYSERVICE UTFÖRSÄLJNING

Reservdelar-50%

MEJZLIK KOLFIBER PROPPAR -30%

MENS TRÄPROPELLRAR -25%

**aero
naut**

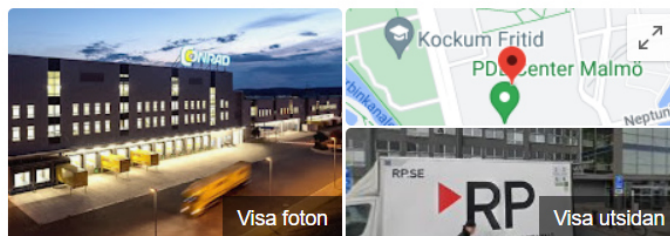
FÄLLBARA PROPELLRAR

MED TILLBEHÖR -25%

OBS GÄLLER ENDAST

LAGERVAROR

WWW.3FHOBBSERVICE.JETSHOP.SE

Conrad Elektronik Norden AB

Start > Bil, hobby & hushåll > Modellbygge > Modellflygplan

Populära kategorier inom Modellflygplan

RC motorflygplan (105)	Universaltillbehör för mod... (97)	RC segelflygplan (12)
Reservdelar - Propellrar (120)	Kopplingstillbehör, Bowde... (23)	Strykfolie Oracover (401)

Modellflygplan

Nyheter Modellflygplan NEW Visa alla 107 -produkter >	Kampanjer Modellflygplan % Visa alla 58 -produkter >
Elektriskt modellflygplan, tillbehör Visa alla 12 kategorier >	Fjärrstyrt flygplan Visa alla 10 -produkter >
RC modellflyg, reservdelar Visa alla 2 kategorier >	RC modellflygplan Visa alla 4 kategorier >